

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΑΑΔΕ)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Σοφία Μπέη, Χρύσανθος Πελεκάνος

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΔΔΟΣ) - Τμήμα Γ' Διεθνούς Διοικητικής Συνεργασίας

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: Εισηγητές

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2103375851, 2103375849

E-MAIL: dos.c@mofadm.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το άρθρο πρώτο του Μέρους Πρώτου του προτεινόμενου νομοσχεδίου κυρώνεται η Συμφωνία μεταξύ της Αρμόδιας Αρχής της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Αρμόδιας Αρχής των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής για την Ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα («Διμερής ΣΑΑ»), “Arrangement between the Competent Authority of the Hellenic Republic and the Competent Authority of the United States of America on the Exchange of Country-by-Country Reports” (“Bilateral CAA on CbCR”), που υπογράφηκε στο Όσλο στις 27 Σεπτεμβρίου 2017.

Επισημαίνεται ότι η Διμερής ΣΑΑ αποτελεί ειδικότερη Συμφωνία στο πλαίσιο εφαρμογής της Σύμβασης μεταξύ της Ελλάδος και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής περί Αποφυγής της Διπλής Φορολογίας και Αποτροπής της Φορολογικής Διαφυγής εν σχέσει προς τους Φόρους επί του Εισοδήματος, που υπεγράφη στην Αθήνα την 20^η Φεβρουαρίου 1950 («η Σύμβαση») και η οποία επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, στην οποία και παραπέμπει ευθέως η Διμερής ΣΑΑ. Με την κυρούμενη Διμερή ΣΑΑ ενεργοποιείται και τίθεται σε λειτουργία η αυτόματη ανταλλαγή των ΕαΧ μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών των δύο Συμβαλλομένων Μερών.

Ο νόμος χωρίζεται σε δύο Μέρη. Το Μέρος Πρώτο αποτελείται από το άρθρο πρώτο και περιλαμβάνει αυτούσιο το κείμενο της Διμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και ΗΠΑ για την ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα (ΕαΧ), ενώ το Μέρος Δεύτερο αποτελείται από τα άρθρα δεύτερο έως και έβδομο και περιλαμβάνει τις διατάξεις εφαρμογής της κυρούμενης Διμερούς ΣΑΑ.

Με τα άρθρα δεύτερο έως και έβδομο του Μέρους Δεύτερου του προτεινόμενου νομοσχεδίου εξειδικεύονται ειδικότερα θέματα εφαρμογής της

αυτόματης ανταλλαγής των Εκθέσεων ανά Χώρα μεταξύ των δύο χωρών. Ειδικότερα, στο άρθρο δεύτερο περιλαμβάνονται κάποιοι επιπρόσθετοι των περιλαμβανομένων στη διμερή ΣΑΑ ορισμοί, στο άρθρο τρίτο οι όροι και οι προϋποθέσεις για την υποχρέωση υποβολής των Εκθέσεων ανά Χώρα, καθώς και το περιεχόμενο αυτών, στο άρθρο τέταρτο προσδιορίζεται ο χρόνος υποβολής των στοιχείων, στο άρθρο πέμπτο οι αντίστοιχες κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του σχεδίου νόμου, στο άρθρο έκτο οι εξουσιοδοτικές διατάξεις που προβλέπουν την έκδοση αποφάσεων του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) και στο άρθρο έβδομο ο χρόνος έναρξης ισχύος των διατάξεων του προτεινόμενου νομοσχεδίου και της Διμερούς ΣΑΑ.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Τα διεθνή φορολογικά θέματα δεν ήταν ποτέ τόσο υψηλά στην πολιτική ατζέντα όσο είναι σήμερα. Οι αδυναμίες στους σύγχρονους κανόνες δικαιού δημιουργούν έδαφος για διάβρωση της φορολογικής βάσης και μεταφορά κερδών (Base Erosion and Profit Shifting - BEPS), απαιτώντας γενναίες κινήσεις από αυτούς που διαμορφώνουν πολιτική, προκειμένου να αποκαταστήσουν την εμπιστοσύνη στο σύστημα και να διασφαλίσουν ότι τα κέρδη φορολογούνται εκεί όπου πραγματοποιούνται οι οικονομικές δραστηριότητες.

Με βάση την Έκθεση “Addressing Base Erosion and Profit Shifting” το Φεβρουάριο 2013, ο ΟΟΣΑ και οι χώρες της ομάδας G20 υιοθέτησαν ένα Σχέδιο Δράσης 15 - σημείων σχετικά με το BEPS το Σεπτέμβριο 2013. Το Σχέδιο Δράσης αναγνώρισε 15 Δράσεις με τρία βασικά σημεία: τη συνοχή στους εθνικούς κανόνες που αφορούν διασυνοριακές δραστηριότητες, την ενίσχυση των κύριων απαιτήσεων στα υπάρχοντα διεθνή πρότυπα και τη βελτίωση της διαφάνειας και της σταθερότητας. Έκτοτε, όλες οι χώρες της ομάδας G20 και του ΟΟΣΑ έχουν εργαστεί σε ισότιμη βάση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει επίσης καταθέσει τις προτάσεις της μέσω του έργου BEPS.

Η Δράση 13 του Σχεδίου Δράσης για τη Διάβρωση της Φορολογικής Βάσης και τη Μεταφορά Κερδών (BEPS Action Plan, ΟΟΣΑ, 2013) απαιτεί την ανάπτυξη των κανόνων σχετικά με την τεκμηρίωση των ενδοομιλικών συναλλαγών, προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια για τη φορολογική διοίκηση, λαμβάνοντας υπόψη το κόστος συμμόρφωσης για την επιχείρηση. Οι κανόνες θα περιλαμβάνουν την υποχρέωση των Ομίλων ΠΕ να υποβάλλουν στις αρμόδιες φορολογικές διοικήσεις όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το παγκόσμιο εισόδημα, την οικονομική δραστηριότητα και τους φόρους μεταξύ κρατών σύμφωνα με έναν κοινό πίνακα.

Σύμφωνα με την εν λόγω απαίτηση, έχει αναπτυχθεί μια τυποποιημένη τριών επιπέδων προσέγγιση τεκμηρίωσης ενδοομιλικών συναλλαγών. Με τον παρόντα νόμο, ρυθμίζεται το τρίτο επίπεδο αυτής της προσέγγισης, που αφορά στην ανταλλαγή των Εκθέσεων ανά Χώρα, σύμφωνα με την οποία οι μεγάλοι Όμιλοι ΠΕ απαιτείται να υποβάλλουν την Έκθεση ανά Χώρα, που θα παρέχει σε ετήσια

βάση και για κάθε περιοχή Δικαιοδοσίας στην οποία δραστηριοποιείται ο Όμιλος ΠΕ, το ποσό των εσόδων, τα κέρδη προ φόρου εισοδήματος και τον καταβληθέντα φόρο εισοδήματος. Επίσης, απαιτείται να αναφέρεται ο αριθμός των εργαζομένων, το μετοχικό κεφάλαιο, τα συσσωρευμένα κέρδη και τα υλικά περιουσιακά στοιχεία για κάθε περιοχή Δικαιοδοσίας. Τέλος, απαιτείται έγγραφο ταυτοποίησης κάθε Συνιστώσας Οντότητας του Ομίλου ΠΕ, με το οποίο καθορίζεται η περιοχή Δικαιοδοσίας στην οποία έχει τη φορολογική της κατοικία και η φύση της κύριας επιχειρηματικής δραστηριότητάς της. Ως σύνολο, αυτά τα τρία έγγραφα (ο Βασικός και Τοπικός Φάκελος Τεκμηρίωσης και η ΕαΧ) παρέχουν στις φορολογικές διοικήσεις χρήσιμες πληροφορίες για τους σκοπούς της αξιολόγησης υψηλών κινδύνων σε σχέση με τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών και άλλων κινδύνων σε σχέση με τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μεταφορά κερδών.

Με τη Διμερή ΣΑΑ ρυθμίζεται η ανταλλαγή των Εκθέσεων ανά Χώρα μεταξύ των δύο χωρών, η οποία εφαρμόζεται για τα φορολογικά έτη που ξεκινούν από ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016 και αφορά Ομίλους ΠΕ με ετήσια συνολικά ενοποιημένα έσοδα ίσα ή πάνω από 750 εκατομμύρια ευρώ.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με τα **άρθρα πρώτο έως και έβδομο** του σχεδίου νόμου θεσπίζεται το ειδικότερο πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών της Διμερούς ΣΑΑ με την εισαγωγή της αυτόματης ανταλλαγής όσον αφορά στην Έκθεση ανά Χώρα, με σκοπό:

- να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, που έχει ενταθεί σημαντικά και η επίλυσή του αποτελεί μείζονα προτεραιότητα τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, δεδομένου ότι η διάβρωση της φορολογικής βάσης και η μεταφορά κερδών μειώνει σημαντικά τα εθνικά φορολογικά έσοδα,
- να ενισχυθεί η διαφάνεια για τους Ομίλους ΠΕ, γεγονός που αποτελεί ουσιώδες μέρος της αντιμετώπισης της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών, καθότι η αυξημένη διαφάνεια έναντι των φορολογικών αρχών θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την παροχή κινήτρου στους Ομίλους ΠΕ να εγκαταλείψουν ορισμένες πρακτικές και να καταβάλλουν τον φόρο που τους αναλογεί στη χώρα όπου πραγματοποιούνται κέρδη.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Από τις διατάξεις του σχεδίου νόμου επηρεάζονται άμεσα οι φορολογικοί κάτοικοι της Ελλάδας, καθώς η ετήσια αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών ως μέσο της διοικητικής συνεργασίας της Διμερούς ΣΑΑ που προβλέπεται σε αυτές αφορά την εφαρμογή και την επιβολή της φορολογικής νομοθεσίας ως προς τους φόρους που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της.

Συγκεκριμένα, οι διατάξεις του παρόντος νόμου αφορούν τους Ομίλους ΠΕ με συνολικά ενοποιημένα έσοδα από 750.000.000 ευρώ και άνω ή κατά προσέγγιση ισοδύναμου ποσού σε τοπικό νόμισμα κατά το φορολογικό έτος το αμέσως προηγούμενο από το Φορολογικό Έτος Υποβολής Εκθέσεων, όπως αποτυπώνεται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του για το εν λόγω προηγούμενο Φορολογικό Έτος.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

A. Σε διεθνές επίπεδο

Ήδη υφίσταται διαφορετική νομική βάση για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών. Οι χώρες μέλη του ΟΟΣΑ συνάπτουν και εφαρμόζουν από το 1961 τις Συμφωνίες/Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος ή/και Κεφαλαίου οι οποίες περιέχουν και άρθρο για την ανταλλαγή των φορολογικών πληροφοριών, που βασίζεται στο άρθρο 26 του Προτύπου Φορολογικής Σύμβασης του ΟΟΣΑ (Model Tax Convention), που προβλέπει και τα τρία είδη ανταλλαγής πληροφοριών (κατόπιν αίτησης, αυθόρμητη και αυτόματη). Το γεγονός όμως ότι αυτές οι Συμβάσεις εφαρμόζονταν διμερώς και όχι πολυμερώς, δεν οδηγούσε σε επιτυχή αντιμετώπιση του φαινομένου της φοροδιαφυγής που εξελίχθηκε σε παγκόσμιο πρόβλημα.

Για το λόγο αυτό κρίθηκε ότι μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικό να θεσμοθετηθεί η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σε ένα πολυμερές εργαλείο (G8, G20 και Παγκόσμιο Φόρουμ για τη Διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς του ΟΟΣΑ). Η Πολυμερής Σύμβαση για την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Φορολογικά Θέματα («Σύμβαση»), όπως προαναφέρθηκε, είναι ένα τέτοιο εργαλείο. Παρέχει όλες τις μορφές διοικητικής συνεργασίας, περιέχει αυστηρούς κανόνες σχετικά με την εμπιστευτικότητα και την ορθή χρήση των πληροφοριών, και επιτρέπει την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών. Ένα από τα κύρια πλεονεκτήματα της Σύμβασης αυτής είναι η παγκόσμια εμβέλειά της. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει αυτής της Σύμβασης προϋποθέτει την ύπαρξη μιας ξεχωριστής συμφωνίας (διμερούς ή πολυμερούς) μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών των Συμβαλλόμενων Μερών, που ενεργοποιεί και «θέτει σε λειτουργία» την αυτόματη ανταλλαγή μεταξύ τους. Η Ελλάδα έχει υπογράψει την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ για την Ανταλλαγή των ΕαΧ («ΠΣΑΑ»), η οποία έχει ως νομική βάση την εν λόγω Σύμβαση και κυρώθηκε με τον ν. 4490/2017 (Α'150).

B. Σε επίπεδο ΕΕ

Το ζήτημα της διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της άμεσης φορολογίας ήδη αντιμετωπίζεται σε επίπεδο ΕΕ από το 1977, με τη θέσπιση της Οδηγίας 77/799/EOK και των ακόλουθων τροποποιήσεών της. Η εν λόγω Οδηγία ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με το ν. 1914/1990 (Α' 178) και τροποποιήθηκε, εν συνεχεία, με τους ν. 3312/2005 (Α' 35) και 3453/2006 (Α' 74), προκειμένου να ενσωματωθούν οι τροποποιήσεις της αρχικής κοινοτικής νομοθεσίας. Στη συνέχεια καταργήθηκε η παραπάνω Οδηγία και η διοικητική συνεργασία στον

τομέα της φορολογίας (κατόπιν αίτησης, αυθόρμητη και αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών) ορίστηκε με βάση τις εξελίξεις σε παγκόσμιο και ενωσιακό επίπεδο με τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, που ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με τις διατάξεις του ν. 4170/2013 (Α' 163). Η Ελλάδα ενσωμάτωσε στο εθνικό της δίκαιο την Οδηγία (ΕΕ)2016/881 του Συμβουλίου της 25^{ης} Μαΐου 2016 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας, με τον ν. 4484/2017 (Α'110).

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Οι φορολογικές αρχές των κρατών χρειάζονται πλήρεις και κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τους Ομίλους ΠΕ όσον αφορά στη διάρθρωση, την πολιτική τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών και τις εσωτερικές συναλλαγές τους τόσο σε ενωσιακό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να αντιδρούν σε επιζήμιες φορολογικές πρακτικές, μέσω αλλαγών στη νομοθεσία ή επαρκών αξιολογήσεων κινδύνων και φορολογικών ελέγχων, και να διαπιστώνουν κατά πόσον εταιρείες έχουν επιδοθεί σε πρακτικές που έχουν ως αποτέλεσμα την τεχνητή μεταφορά σημαντικών ποσών εισοδήματος σε περιβάλλοντα με φορολογικά πλεονεκτήματα.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί το κόστος και ο διοικητικός φόρτος τόσο για τις φορολογικές διοικήσεις όσο και για τους Ομίλους ΠΕ, είναι αναγκαίο να τεθούν κανόνες που συνάδουν με τις διεθνείς εξελίξεις και να υπάρξει θετική συμβολή στην εφαρμογή τους. Στο πεδίο αυτό υφίσταται στενή συνεργασία της ΕΕ με τον ΟΟΣΑ για τον συντονισμένο τρόπο αντιμετώπισης όλων των σχετικών θεμάτων. Σε ενωσιακό επίπεδο, η Ελλάδα, όπως και τα λοιπά κράτη μέλη της ΕΕ, οφείλουν να ενσωματώσουν στο εσωτερικό τους δίκαιο την Οδηγία (ΕΕ) 2016/881 για την ανταλλαγή των Εκθέσεων ανά Χώρα, υποχρέωση η οποία έχει ήδη τηρηθεί από την χώρα μας.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Με το άρθρο πέμπτο και έκτο του Μέρους Δεύτερου του παρόντος σχεδίου νόμου παρέχεται εξουσιοδότηση προς το Διοικητή της ΑΑΔΕ για την έκδοση πράξεων επιβολής προστίμων και για την έκδοση απόφασης για τον καθορισμό και την εξειδίκευση των διοικητικών διαδικασιών και τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση της τήρησης των ειδικότερων όρων της κυρούμενης Διμερούς ΣΑΑ, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα σχετικά με τη διαδικασία αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στην Έκθεση ανά Χώρα, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων αξιολόγησης και αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Η εν λόγω ρύθμιση αφορά στους Ομίλους ΠΕ με συνολικά ενοποιημένα έσοδα από 750.000.000 ευρώ και άνω ή, κατά προσέγγιση ισοδύναμου ποσού σε τοπικό νόμισμα, κατά το φορολογικό έτος το αμέσως προηγούμενο από το Φορολογικό Έτος Υποβολής Εκθέσεων, όπως αποτυπώνεται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του για το εν λόγω προηγούμενο Φορολογικό Έτος.

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν άμεσα τη δομή της αγοράς.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν άμεσα το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν επηρεάζουν άμεσα τις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις καθιερώνονται ισότιμοι όροι θεμιτού ανταγωνισμού σε διεθνές επίπεδο. Συνεπώς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ενισχύεται η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Δεν έχει αποτιμηθεί, βάσει του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους», το διοικητικό βάρος που προκαλεί για τους Ομίλους ΠΕ η υποχρέωση υποβολής των Εκθέσεων ανά Χώρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διμερή ΣΑΑ.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν περιέχει ειδικές ρυθμίσεις για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αναμένεται ωστόσο να ωφεληθούν από τη συνολική βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος μέσω των συνεπειών που επιφέρουν σε αυτό οι προτεινόμενες διατάξεις. Επειδή οι Όμιλοι ΠΕ δραστηριοποιούνται σε διάφορες χώρες, έχουν τη δυνατότητα να επιδίδονται σε πρακτικές επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, τις οποίες δε διαθέτουν οι εγχώριες εταιρείες. Όταν οι Όμιλοι ΠΕ το κάνουν αυτό, οι καθαρά εγχώριες εταιρείες, που συνήθως είναι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), ενδέχεται να επηρεάζονται ιδιαίτερα, δεδομένου ότι η φορολογική τους επιβάρυνση είναι υψηλότερη από εκείνη των Ομίλων ΠΕ. Από την άλλη πλευρά, όλα τα κράτη μπορεί να υποστούν απώλειες εσόδων και υπάρχει ο κίνδυνος ανταγωνισμού για την προσέλκυση Ομίλων ΠΕ με την παροχή περαιτέρω φορολογικών πλεονεκτημάτων.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού από τις διατάξεις των άρθρων πρώτο έως και έβδομο του παρόντος σχεδίου νόμου. Το διοικητικό κόστος που απαιτείται για την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων αντισταθμίζεται από τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν από την ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και των ΗΠΑ που έχουν υπογράψει και εφαρμόζουν τη Διμερή ΣΑΑ.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Η ενίσχυση της διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών μέσω της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στην Έκθεση ανά Χώρα αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δράσεων κατά της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού και επομένως, στην αύξηση των δημόσιων εσόδων δια του ορθού προσδιορισμού των οφειλόμενων φόρων στην Ελλάδα. Η ενίσχυση της διαφάνειας για τους Ομίλους ΠΕ αποτελεί ουσιώδες μέρος της αντιμετώπισης της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών, καθότι η αυξημένη διαφάνεια έναντι των φορολογικών αρχών θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την παροχή κινήτρου στους Ομίλους ΠΕ να εγκαταλείψουν ορισμένες πρακτικές και να καταβάλλουν τον φόρο που τους αναλογεί στη χώρα όπου πραγματοποιούνται κέρδη.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

Αναμένεται ενδεχόμενη αύξηση της εθελοντικής συμμόρφωσης των φορολογουμένων, καθώς η αυτόματη ανταλλαγή των Εκθέσεων ανά Χώρα που ορίζεται στη Διμερή ΣΑΑ θα έχει ως αποτέλεσμα την αυξημένη γνώση των

φορολογικών αρχών για τις υποχρεώσεις των υποκειμένων σε φορολογία, ενώ η αυξημένη διαφάνεια έναντι των φορολογικών αρχών θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την παροχή κινήτρου στους Ομίλους ΠΕ να εγκαταλείψουν ορισμένες πρακτικές και να καταβάλλουν τον φόρο που τους αναλογεί στη χώρα όπου πραγματοποιούνται κέρδη.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Δεν προβλέπονται άμεσες συνέπειες σε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, αναμένεται ωστόσο ωφέλεια από τη συνολική βελτίωση του οικονομικού περιβάλλοντος μέσω των βελτιώσεων που επιφέρουν σε αυτό οι προτεινόμενες διατάξεις και την καλύτερη τήρηση των φορολογικών υποχρεώσεων.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

Η προώθηση του εργαλείου της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών ως ευρωπαϊκό και διεθνές πρότυπο για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών σε φορολογικά θέματα αναμένεται να έχει σημαντικά οφέλη για το σύνολο των πολιτών και την ενίσχυση του αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης, αφού εμπεδώνεται η φορολογική συνείδηση και φορολογική συμμόρφωση, καθώς περιορίζεται η δυνατότητα των φορολογουμένων (εν προκειμένω των επιχειρήσεων) να αποφεύγουν την υπαγωγή στη φορολογία στην Ελλάδα ή να μειώνουν τη φορολογία στην Ελλάδα ή και να απαλλάσσονται πλήρως από τη φορολογία στην Ελλάδα.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να βελτιώσουν την οργάνωση και τυποποίηση των σχετικών υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη, και να βελτιώσουν σημαντικά τόσο τον έλεγχο από μέρους του Κράτους στο πεδίο της φοροαποφυγής όσο και την απόδοση φορολογικής δικαιοσύνης.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

Η χρήση τυποποιημένου ηλεκτρονικού μορφότυπου για την αυτόματη ανταλλαγή των Εκθέσεων ανά Χώρα σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας απλουστεύει σημαντικά τις διοικητικές διαδικασίες μεταξύ των δυο Δικαιοδοσιών που έχουν υπογράψει τη Διμερή ΣΑΑ.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν έχει καμία σχέση με το περιβάλλον.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Δεδομένου ότι το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δεν έχει άμεση επίπτωση στο φυσικό περιβάλλον, δεν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

- Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δράσεων κατά της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού.
- Διαφάνεια στην εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας και ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις.
- Απλούστευση διαδικασιών με τη θέσπιση του ηλεκτρονικού μορφότυπου για την αυτόματη ανταλλαγή των Εκθέσεων ανά Χώρα, προκειμένου για την εφαρμογή των διατάξεων που σχετίζονται με την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και με τη χρήση ηλεκτρονικού διαύλου επικοινωνίας μεταξύ των Αρμόδιων Αρχών των δύο Δικαιοδοσιών που έχουν υπογράψει και εφαρμόζουν τη Διμερή ΣΑΑ.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

Η διαφάνεια που καθιερώνεται μέσω της αυτόματης ανταλλαγής των Εκθέσεων ανά Χώρα ενισχύει σημαντικά και τον τρόπο απονομής δικαιοσύνης.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Διατάξεις εφαρμογής που αφορούν τη Διμερή ΣΑΑ που κυρώνεται βάσει του άρθρου 28 παρ. 1 του Συντάγματος.

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σχετικές διατάξεις με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας αποτυπώνονται στην Οδηγία 77/799/EOK και στις τροποποιήσεις της (Οδηγίες: 79/1070/EOK, 92/12/EOK, 2003/93/EK, 2004/56/EK, 2004/106/ΕΕ, 2006/98/EK), η οποία καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2011/16/ΕΕ (v. 4170/2013, A' 163), όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ)/2016/881 (v. 4484/2017, A' 110), στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ σχετικά με την Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή σε Φορολογικά Θέματα (v. 4153/2013, A' 116), στην ειδικότερη Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών Χρηματοοικονομικών Λογαριασμών (v. 4428/2016, A' 190), στην ειδικότερη Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών για την ανταλλαγή Εκθέσεων ανά Χώρα (v. 4490/2017, A'150)

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου λαμβάνεται πλήρως υπόψη ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως, η τήρηση των αρχών που αναγνωρίζονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

Η εισήγηση των διατάξεων στον Υπουργό Οικονομικών από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων μέσω της συνεργασίας των παρακάτω Υπηρεσιών της ΑΑΔΕ:

1. Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων – Τμήμα Γ'
2. Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης
Διεύθυνση Ελέγχων - Τμήμα Δ'
3. Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης
Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήμα Β'
4. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
και Ανθρώπινου Δυναμικού
Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης – Τμήμα ΣΤ'

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

1. Διεύθυνση Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων – Τμήμα Γ' της ΑΑΔΕ, για την εν γένει παρακολούθηση της εφαρμογής της Διμερούς ΣΑΑ.
2. Διεύθυνση Ελέγχων της ΑΑΔΕ – Τμήμα Δ', ως αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή για την εισήγηση προς το Διοικητή της ΑΑΔΕ σχετικά με την επιβολή κανόνων για τις κυρώσεις για παράβαση των διατάξεων του παρόντος σχεδίου νόμου.
3. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήμα Β' της ΑΑΔΕ, ως αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή για την εισήγηση προς το Διοικητή της ΑΑΔΕ για οποιαδήποτε περαιτέρω ρύθμιση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της κυρούμενης Διμερούς ΣΑΑ κατά λόγο αρμοδιότητας.
4. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης – Τμήμα ΣΤ' της ΑΑΔΕ, ως αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή για την τεχνική υποστήριξη για την εφαρμογή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών με την Αρμόδια Αρχή των ΗΠΑ της Διμερούς ΣΑΑ.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

Δεν προβλέπεται η δημιουργία σχετικού φορέα.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Τηρήθηκαν οι ειδικές νομοτεχνικές αρχές, όπως περιγράφονται στο εγχειρίδιο οδηγιών της ΚΕ.Ν.Ε.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του Μέρους Δεύτερου δεν τροποποιούνται, αντικαθιστώνται ή καταργούνται υφιστάμενες διατάξεις.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Η απλούστευση και διαφάνεια της υφιστάμενης νομοθεσίας αποτελούν συνολικό αποτέλεσμα του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

-----
10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της ΑΑΔΕ θα συντονίσουν τις ενέργειές τους για την κατάλληλη ενημέρωση των οικονομικών εταίρων, στους οποίους αφορούν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις, καθώς και διαβούλευσης για τα θέματα εφαρμογής.